

РЕШЕНИЕ

№ 5947

гр. София, 11.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав,
в публично заседание на 11.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Величкова

при участието на секретаря Кристина Българиева, като разгледа дело номер **6278** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по жалба на Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири", депозирана чрез юрк. Я., срещу предписания, издадени на основание чл. 190а, ал. 2 от Закона за водите, обективирани в Констативен протокол № 09-01-45/ 29. 03. 2023 г., издаден от инспектори в РО НЯСС "Юг - Ю. България".

Предмет на оспорване е предписанието в раздел т. V., т. 2.2 от Констативния протокол, с което на дружеството е указано следното: 1. Да се възстанови профилът на въздушния откос в деформирания /вдлъбнат/ участник над ОИ. Срок за изпълнение 02. 10. 2023 г.

2. Да се предприемат мерки и действия за отводняване на мокрия участък в петата на въздушния откос, източно от изходната шахта на ОИ. Срок за изпълнение: 02. 10. 2023 г.

В жалбата се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на посоченото предписание, като се иска неговата отмяна. В съдебното жалобподателят се представлява от юрк. В., който поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена.

Отвратната страна по оспорването – контролните органи, издали оспореното предписание – инспектори в Регионален отдел „Надзор на язовирни стени и съоръжения Юг“ - Ю. България“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор не изпращат представител.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по

делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Не се спори от страните по делото, че язовир ПИ 43459.48.187, находящ се в землището на [населено място], [община], област Я. е предоставен за управление на ДПУСЯ. Същият е класифициран в първа висока степен на потенциална опасност.

Съгласно Заповед № 776/ 22. 12. 2021 г. на Председателя на Държавна агенция за метрологичен и технически надзор и Заповед № А-577/ 23. 08. 2022 г. длъжностните лица М. И. и Е. М. в Регионален отдел „Надзор на язовирни стени и съоръжения“ - „Юг - Ю. България“, на основание чл. 201, ал. 11 вр. чл. 190, ал. 4 и чл. 190а, ал. 1, т. 2, т. 3 и т. 4 от ЗВ във вр. чл. 3, ал. 3 от УП ДАМТН са оправомощени с права да контролират предписанията на комисиите по чл. 138а, ал. 3 от ЗВ, да контролират мерките за осигуряване на изправно-техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и за безопасната им експлоатация, както и да дават задължителни за изпълнение предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръжения към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

От събраните по делото доказателства се установява, че при извършена проверка на язовира е констатирано, че въздушният откос на язовира е почистен, като има деформиран /вдлъбнат участък в средната част на откоса над източната шахта на ОИ. Затихнало свлачище над ОИ около 10 м. съгласно протокол от технически преглед № 06-Я-43/ 02. 09. 2022 г. Има оводнен участък в петата, източно от изходна шахта ОИ.

Предвид това с Констативен протокол № 09-01-45/ 29. 03. 2023 г., издаден от инспектори в РО НЯСС "Юг - Ю. България", са дадени следните предписания по осъществяване на безопасна техническа експлоатация – 1. Да се възстанови профилът на въздушния откос в деформирания /вдлъбнат/ участък над ОИ. Срок за изпълнение 02. 10. 2023 г.

2. Да се предприемат мерки и действия за отводняване на мокрия участък в петата на въздушния откос, източно от изходната шахта на ОИ. Срок за изпълнение: 02. 10. 2023 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена в срок, срещу административен акт, подлежащ на съдебно оспорване, от надлежна страна - адресат на оспорваното предписание и при наличие на правен интерес.

При извършване на преценка относно нейната основателност, съдът съобрази следното:

Актът е постановен от компетентен орган по смисъла на чл. 190, ал. 4 във вр. с чл.190а, ал. 1 от ЗВ - длъжностни лица от РО „НЯСС“- „Юг - Ю. България“, които със Заповед № А-776/22. 12. 2021 г. на председателя на ДАМТН са оправомощени да дават задължителни предписания по спазване и прилагане на приложимата нормативна уредба. Съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗВ политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Не се констатира порок на предписанието по чл. 146, ал. 1 от АПК. В тази връзка не се споделя твърдението в жалбата, че липсва компетентност на органа, издал акта. Съгласно чл. 116 от Наредбата за условията и

реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние /Наредбата/, председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица контролират изпълнението на 1. предписанията на комисиите по чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите; 2. мерките за осигуряване на изправното техническо състояние на язовирните стени и на съоръженията към тях и безопасната им експлоатация; 3. дейности по извеждане от експлоатация или ликвидация; 4. наличие на оператор и притежаваната от него квалификация; 5. вписването на данни в информационната система, предоставена от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор; 6. спазването на изискванията на тази наредба. Съгласно чл. 117, т. 3 от Наредбата, при изпълнението на правомощията по чл. 116 контролните органи от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръженията към тях съобразно правомощията си по Закона за водите и тази наредба, включително да предписват на собственика/оператора предприемане на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти, намаляване на водните обеми /с изключение на язовирите по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите/, както и да определят срок за тяхното изпълнение. С обжалваните предписания контролните органи именно в съответствие с правомощията им, предоставени съгласно Заповед № А-776/22. 12. 2021 г. на председателя на ДАМТН и в съответствие с чл. 117, т. 3 от Наредбата са указали на ДПУСЯ предприемането на мерки за осигуряване на изправното техническо състояние на язовирната стена, свързани с възстановяване на профила на въздушния откос в деформирания /вдлъбнат/ участък над ОИ, както и за отводняване на мокрия участък в петата на въздушния откос, източно от изходната шахта на ОИ.

Оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Изложените в акта факти съответстват на приложените по делото писмени доказателства. Не се установява порок във формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта /Постановление № 4/1976 г. на Пленума на ВС и ТР № 4/22. 04. 2004 г. по дело № ТР-4/2002 г. ОСС на ВАС; Тълкувателно решение № 16/31. 03. 1975 г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд/. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал, като чрез своите фактически констатации обосновано е посочил действителното правно положение. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес.

На следващо място мотивирането на акта следва да бъде разгледано в съответствие с правилата за провеждане на процедурата пред административния орган, доколкото същественото им нарушаване води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/, съответно до отмяна на издадения акт /чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК/. Преценката на административния орган в случая е направена, след като са обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на

чл. 35 и чл. 36 от АПК, изискващи индивидуалният административен акт да се издава, след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая. Съобразно служебното начало в административния процес административният орган е събрал всички необходими доказателства, извършил е надлежна проверка на същите, а окончателният правен резултат е в съответствие с приетите фактически установявания. Не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да са довели до неправилно приложение на материалния закон, тъй като фактите вярно са подведени под съответните материалноправни разпоредби. Не е нарушено и накърнено правото на защита на жалбоподателя в хода на производството. Представител на собственика на язовира е присъствал на проверката и се е подписал без да направи възражения срещу констатациите по протокола. В случай, че жалбоподателят не се е запознал с всички събрани по преписката доказателства, това процесуално право той може да упражни в пълен обем в съдебния процес, като оспори писмените доказателства или представи нови такива.

В констативния протокол по ясен и недвусмислен начин е описано състоянието на язовира, като и са посочени всички други доказателства, въз основа на които е извършена преценка за даване на предписанията, предмет на обжалване в настоящото производство.

Съгласно чл. 7 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние /наричана по-долу в мотивите само Наредбата/, собственикът отговаря за изпълнението на всички изисквания по Закона за водите и за осигуряването на безопасна експлоатация на язовирите. Собственикът на язовира стопанисва, поддържа, организира, провежда, ръководи и осъществява техническата и безопасната му експлоатация и опазването на околната среда. По смисъла на чл. 4, ал. 2 от Наредбата, собственикът на язовира и съоръженията към него, който не отговаря на изискванията за оператор, възлага стопанисването, поддържането и осъществяването на техническата експлоатация на лице, което отговаря на изискванията на § 1, т. 95 от ДР на ЗВ. Съгласно чл. 5 от цитирания акт собственикът/операторът посредством техническо обслужване, ремонти и реконструкции осигурява сигурност и дълготрайност на язовирните стени и съоръженията към тях и опазване на околната среда.

Възможността председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица да издават констативни протоколи е уредена в чл. 190, ал. 4, т. 2 от Закона за водите /ЗВ/, като в чл. 190б, ал. 1 и ал. 2 от същия закон е разписан специален ред за издаване, срок за съставяне и съдържание на констативния протокол.

Съгласно чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощените от него длъжностни лица имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата, включително за извършване на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти, с изключение на язовирите по приложение № 1 към чл. 13, т. 1 за намаляване на водните обеми, за което уведомява съответната басейнова дирекция, както и да определят срок за тяхното изпълнение. За неизпълнение на задължителните предписания е предвидена и административнонаказателна отговорност чрез налагане на имуществена санкция по

чл. 200, ал. 1, т. 39 от ЗВ.

Съгласно разпоредбата на чл. 144, ал. 2 във връзка ал. 1, т. 2, т. 3, т. 4, т. 6 и т. 7 от Закона за водите /ЗВ/ по насипните язовирни стени се забранява обработването и нарушаването на повърхността им; поставянето на стълбове или знаци; засаждането на дървета и храсти; строеж на кладенци или рибарници; изхвърляне на отпадъци и други материали и предмети.

Предписанията да се възстанови профилът на въздушния откос на язовирната стена в деформирания /вдлъбнат/ участък над ОИ, както и да се предприемат мерки и действия за отводняване на мокрия участък в петата на въздушния откос, източно от изходната шахта на ОИ, следва да се приемат като едно обичайно поддържане на обекта, свързано със задълженията да се полага грижата на добър стопанин, предвид установената нарушена повърхност на въздушния откос, както наличието на мокър участък в петата на въздушния откос.

Законодателят е преценил, че неспазването на задължителните предписания относно поддържането на язовирните съоръжения в състояние, отговарящо на нормативните изисквания, е от особено важно обществено значение. Целта на ЗВ е да се предотвратят или намалят вредните последици за човешкия живот и здраве и околната среда, като тази цел се постига именно чрез извършване на контрол за техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

Липсата на изрично изложение в КП относно целта на даденото в този смисъл предписание също не обосновава извод за неговата незаконосъобразност, тъй като тази цел безпротиворечиво следва от приложимата нормативна уредба – а именно да гарантира безопасната експлоатация на язовирите, като предотврати инциденти, засягащи хора и/ или имущество.

След като процесният язовир е класифициран в първа висока степен на потенциална опасност, неговият собственик е задължен да го поддържа в изправно техническо състояние, което да осуетява по всякакъв начин настъпването на наводнения и други неблагоприятни вредни последици, пряко застрашаващи здравето и живота на гражданите и целостта на техническата инфраструктура.

Горните аргументи мотивират съда да приеме, че обжалваните предписания, издадени на основание чл. 190а, ал. 2 от Закона за водите, обективирани в Констативен протокол № 09-01-45/ 29. 03. 2023 г., издадени от инспектори в РО НЯСС "Юг - Ю. България" са законосъобразни, поради като жалбата следва да бъде отхвърлена.

По изложените аргументи и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, Второ отделение, 29 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири", депозирана чрез юрк. Я., срещу предписания, издадени на основание чл. 190а, ал. 2 от Закона за водите, обективирани в Констативен протокол № 09-01-45/ 29. 03. 2023 г., издадени от инспектори в РО НЯСС "Юг - Ю. България".

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от деня на съобщението, че решението е изготвено.

СЪДИЯ:

